

Zmiany w obsłudze jednostek, w systemach BeSTi@ i SJO BeSTi@, od wersji 7.039.00.16 – poradnik użytkownika

Wstęp

Począwszy od aktualizacji systemu BeSTi@ do wersji 7.039.00.16, w związku z przygotowaniem systemu do transferu danych do GUS (projekt SMUP), nastąpią zmiany w zakresie obsługi jednostek w aplikacjach BeSTi@ oraz SJO BeSTi@, a wszystkie zdefiniowane wcześniej jednostki organizacyjne zostaną systemowo zamknięte z końcem 2022 roku. Zmiany nie dotyczą jednostek z osobowością prawną (samorządowych instytucji kultury, sp zoz, pozostałych samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw).

Po aktualizacji programu do wersji 7.039.00.16, jednostki widoczne dotychczas w słowniku jednostek organizacyjnych, zostaną przeniesione do gałęzi „**Zamknięte systemowo z końcem roku 2022**”. **Jednostek tych nie będzie można przywrócić.**

Najpóźniej przed rozpoczęciem pracy nad dokumentami planistycznymi i sprawozdaniami dotyczącymi 2023 r. należy ponownie zdefiniować w systemie jednostki organizacyjne w oparciu o nowe funkcjonalności i procedury, które zostały opisane w niniejszym poradniku.

Główne etapy aktualizacji listy jednostek odpowiadające czynnościom do wykonania w systemie to:

- 1) zdefiniowanie numeru REGON urzędu
- 2) dodanie jednostek organizacyjnych zgodnie z nowymi zasadami
  - a. poprzez kreator „Uaktualnij jednostki organizacyjne z API REGON” na podstawie Rb-Z za IV kw. 2021 r.
  - b. albo manualnie – każdą jednostkę osobno
- 3) zdefiniowanie okresów funkcjonowania wydzielonych rachunków jednostek oświatowych, utworzonych na podstawie art. 223 ufp
- 4) zdefiniowanie innych jednostek (planistycznych) niezbędnych do pracy z modułem „Uchwały”

**Wykaz rodzajów jednostek organizacyjnych obsługiwanych przez system
BeSTi@ po aktualizacji do wersji 7.039.00.16:**

Rodzaj jednostki	Wpływ aktualizacji na dotychczasowe jednostki tego rodzaju w słowniku jednostek	Obsługa nowych jednostek w słowniku po aktualizacji systemu
Jednostka budżetowa	Zamknięcie systemowe z dniem 31 grudnia 2022 r.	Po aktualizacji dodawanie nowych jednostek tego rodzaju wyłącznie kreatorem API REGON
Organ	Zamknięcie systemowe z dniem 31 grudnia 2022 r.	Nie występuje. Zastąpiona przez generowanie sprawozdań jednostkowych JST na podstawie numeru REGON z formatki z danymi o JST
Rachunek, o którym mowa w art. 223 ufp	Zamknięcie systemowe z dniem 31 grudnia 2022 r.	Nie występuje. Informacja o istnieniu rachunku dochodów oświatowych została przeniesiona do formatki z danymi jednostki budżetowej posiadającej ten rachunek
Zakład budżetowy	Zamknięcie systemowe z dniem 31 grudnia 2022 r.	Po aktualizacji dodawanie nowych jednostek tego rodzaju wyłącznie kreatorem API REGON
Jednostka z osobowością prawną (JOP)	n/d	Bez zmian
Inna (wyłącznie planistyczna (nowy rodzaj jednostki))	n/d	Do wykorzystania wyłącznie w dokumentach planistycznych (moduł Budżet). Nie są dla nich tworzone sprawozdania jednostkowe

I. BeSTi@

1. Zdefiniowanie numeru REGON urzędu

Przed procedurą odtworzenia listy jednostek organizacyjnych należy, w pierwszej kolejności, zdefiniować numer REGON urzędu. Pominięcie tego kroku uniemożliwi przywrócenie/dodanie jednostek organizacyjnych w systemie. Aby dodać REGON urzędu należy w module **Administracja**, w gałęzi **Jednostki**, otworzyć formatkę z danymi jednostki nadrzędnej (JST), po czym uzupełnić pole **REGON URZĘDU** i zapisać dane. Numer REGON URZĘDU musi być różny od numeru REGON JST, w przeciwnym razie system uniemożliwi zapisanie danych. Podany numer REGON urzędu będzie automatycznie walidowany z wykazem numerów REGON w bazie GUS.

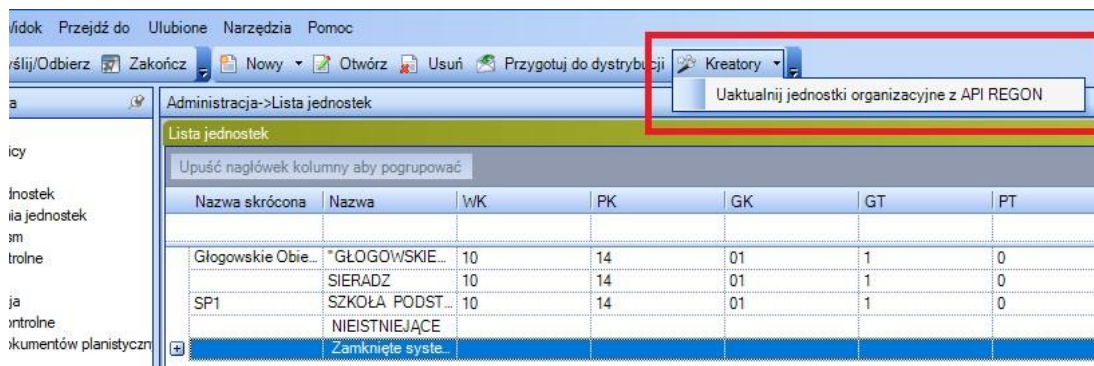
UWAGA: w przypadku związków gmin, związków powiatów, związków gminno-powiatowych oraz związków metropolitalnych REGON URZĘDU może być taki sam jak REGON JST. Dotyczy to jedynie wymienionych typów jednostek.

Jednostka			
Nazwa skrócona			
Nazwa	SIERADZ		
Rodzaj podmiotu	Jednostka Samorządu Terytorialnego		
Typ	Gmina		
Podtyp	Gmina miejska		
Dział			
Rozdział			
Kod województwa	10	Kod powiatu	14
Typ gminy	1	Kod gminy	01
Kod GUS	1014011	Typ powiatu	0
REGON JST	720024225	Kod MSWiA	
REGON URZĘDU	000524298	NIP	- - -
Identyfikator	eec233a1-b3ef-471b-991b-2d5eea4351e6		
Dane teled adresowe			

Ponadto wskazana jest weryfikacja poprawności numeru wpisanego w pole „REGON JST” czy faktycznie odpowiada numerowi przypisanemu jednostce samorządu terytorialnego. W razie stwierdzenia rozbieżności należy poprawić także wpis w pole „REGON JST” oraz po takiej zmianie ponownie uruchomić system BeSTi@.

2. Kreator „Uaktualnij jednostki organizacyjne z API REGON”

W celu szybkiego odtworzenia wykazu jednostek organizacyjnych sprzed aktualizacji należy wykorzystać nowy kreator, znajdujący się nad listą jednostek organizacyjnych w module **Administracja**, gałąź **Jednostki**.

Uruchomienie kreatora „**Uaktualnij jednostki organizacyjne z API REGON**” zainicjuje tworzenie jednostek organizacyjnych i pobieranie stosownych informacji adresowych z bazy GUS, na podstawie wykazu numerów REGON pochodzącego z części F sprawozdania Rb-Z za 4 kwartał 2021 r. Po zakończeniu działania kreatora, na liście jednostek pojawią się jednostki wykazane w sprawozdaniu Rb-Z za 4 kw. 2021 r., jeżeli ich numery REGON są zgodne z danymi istniejącymi w bazie GUS. Na formatkach tak utworzonych jednostek będzie zaznaczony checkbox „**Dane pobrano z API REGON**”.

The screenshot shows the 'Jednostka' form with the following fields and values:

Nazwa skrócona	SP1					
Nazwa	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA W SIERADZU					
Rodzaj podmiotu	Jednostka Organizacyjna					
Typ	Jednostka budżetowa					
Podtyp						
Dział						
Rozdział						
Kod województwa	10	Kod powiatu	14	Kod gminy	01	☒ Dane pobrano z API REGON
Typ gminy	1	Typ powiatu	0			
Kod GUS	1014011		Kod MSWiA			
REGON	000734989		NIP	827-146-94-86		
Identyfikator	df4513dd-257f-48e6-8c0b-9d26c5b071e5					

3. Dodawanie nowej jednostki

W przypadku wystąpienia konieczności wprowadzenia do systemu nowej jednostki, należy w gałęzi **Jednostki**, kliknąć przycisk **Nowy** u dołu ekranu. Następnie, z rozwijanej listy, wybrać rodzaj jednostki. Dla dokumentów planistycznych i sprawozdań dotyczących 2022 r. dostępne w systemie będą jednostki o typach: *Jednostka budżetowa*, *Zakład budżetowy*, *Organ*, *Rachunek*, o którym mowa w art. 223 ust. 1 uofp, *inna (wyłącznie planistyczna)* oraz *Jednostka z osobowością prawną* – obsługiwane w BeSTii na dotychczasowych zasadach do dnia 31 marca 2023 r. Po tej dacie jednostki o typie Organ i Rachunek, o którym mowa w art. 223 ufp zostaną wyłączone.

W zależności od rodzaju jednostki sposób wprowadzania do słownika będzie różny:

- a) **jednostka budżetowej/zakład budżetowy**: większość pól została wyłączona z edycji. Wprowadzanie danych należy rozpocząć od podania prawidłowego numeru **REGON** tej jednostki; po zatwierdzeniu pozostałe dane o jednostce zostaną pobrane automatycznie z API REGON GUS oraz zablokowane do dalszej edycji. Użytkownik musi uzupełnić ręcznie jedynie pole daty, od której informacje o jednostce będą obowiązywać oraz **Nazwę skróconą** jednostki – wówczas taka jednostka będzie identyfikowała się pod tą nazwą w prawym oknie kontekstowym i na liście jednostek w module Administracja.

Sekcja Atrybuty jest zablokowana do edycji.

Nie jest możliwe utworzenie kilku jednostek organizacyjnych o tym samym numerze REGON;

Jednostka	
Nazwa skrócona	SP1
Nazwa	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA W SIERADZU
Rodzaj podmiotu	Jednostka Organizacyjna
Typ	Jednostka budżetowa
Podtyp	

- b) **Organ/Rachunek, o którym mowa w art. 223 ufp**: obsługa tego rodzaju jednostek (dodawania, usuwanie, modyfikacja) pozostaje bez zmian do 31 marca 2023 r., pod warunkiem, że data obowiązywania takiej jednostki nie będzie późniejsza niż 31 grudnia 2022 r. Jednostki z datą obowiązywania od 1 stycznia 2023 r. tworzone będą na zasadach opisanych w pkt 4;
- c) **Inna (wyłącznie planistyczna)**: większość pól została wyłączona z edycji. Użytkownik musi uzupełnić ręcznie jedynie pole daty, od której informacje o jednostce będą obowiązywać, pole **Nazwa** i opcjonalnie podać **Nazwę skróconą** jednostki. Sekcja Atrybuty jest zablokowana do edycji.

4. Obsługa jednostek typu Organ i Rachunek, o którym mowa w art. 223 ufp od 2023 r.

UWAGA. Po aktualizacji systemu BeSTi@ do wersji 7.039.00.16 nie będzie możliwości dodania nowych jednostek typu Organ i Rachunek, o którym mowa w art. 223 ufp z datą obowiązywania późniejszą niż 31 grudnia 2022 r.

- a) **Organ.** W związku z dostosowaniem systemu BeSTi@ do obowiązujących przepisów wynikających z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w zakresie sporządzania i przekazywania sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego (jako jednostki budżetowej i jako organu), zmieniona została logika tworzenia formatki sprawozdań jednostkowych dawnego Organu, które to zostały przyporządkowane do jednostki nadrzędnej (JST) i generowane jako sprawozdania jednostkowe JST. Konsekwencją ww. zmiany jest wyłączenie możliwości dodawania w systemie jednostek typu Organ z datą ich obowiązywania późniejszą niż 31 grudnia 2022 r.
- b) **Rachunek, o którym mowa w art. 223 ufp.** Przebudowano sposób definiowania „rachunków oświatowych” w BeSTii, na podstawie których generowane są sprawozdania jednostkowe Rb-34s. Od wersji 7.039.00.16 ww. rachunki nie będą występowały jako odrębne „jednostki” w słowniku jednostek organizacyjnych. Ich rolę przejmie nowo dodana sekcja na formacie jednostki budżetowej w słowniku jednostek (moduł Administracja -> Jednostki). Aby dodać „rachunek oświatowy” w systemie użytkownik będzie musiał na formacie wybranej jednostki budżetowej, posiadającej taki rachunek, zdefiniować w sekcji **Rachunek, o którym mowa w art. 223** okresy sprawozdawcze, za które system będzie generował sprawozdania Rb-34s (jednostkowe i zbiorcze).

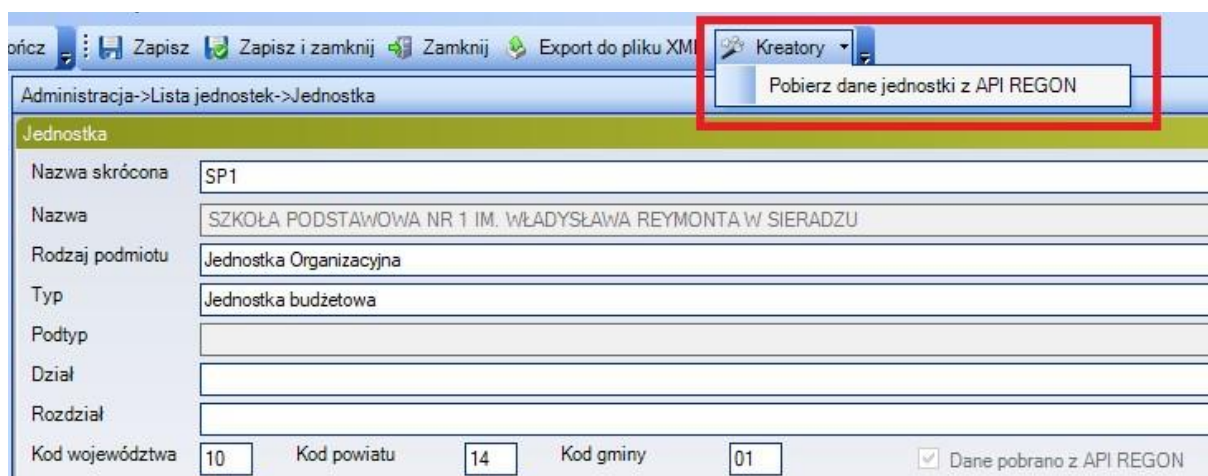
Rok od	Okres od	Rok do	Okres do
*			
2023	I Kwartał	2023	IV Kwartał
2025	I Kwartał		

UWAGA!: Od momentu aktualizacji 7.039.00.16 praca na istniejących jednostkach z typem Organ i Rachunek, o którym mowa w art. 223 ust. 1 będzie możliwa do 31 marca 2023 r.

5. Edycja informacji o jednostce (aktualizacja danych)

Konsekwencją tworzenia nowych jednostek typu jednostka budżetowa i zakład budżetowy wyłącznie na podstawie danych pobieranych z API REGON GUS oraz zablokowania do edycji większości okienek na karcie jednostki jest również zmiana sposobu edycji „danych metrykowych” tych jednostek. W sytuacji, gdy dane jednostki wymagają zmiany, użytkownik musi w pierwszej kolejności zgłosić konieczność aktualizacji danych do GUS, a dopiero po wprowadzeniu ich do bazy danych GUS pobrać do systemu BeSTi@ za pomocą kreatora „Pobierz dane jednostki z API REGON”, dostępnego z poziomu metryki jednostki. Jedynym polem, możliwym do samodzielnej edycji, jest pole **Nazwa skrócona**.

The screenshot shows the BeSTi@ system interface. At the top, there is a menu bar with options: 'Zapisać', 'Zapisać i zamknij', 'Zamknij', and 'Export do pliku XML'. Below the menu bar, there is a breadcrumb trail: 'Administracja->Lista jednostek->Jednostka'. A dropdown menu labeled 'Kreatory' is open, and the option 'Pobierz dane jednostki z API REGON' is highlighted with a red rectangular box. The main form displays the following information:

Nazwa skrócona	SP1					
Nazwa	SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA W SIERADZU					
Rodzaj podmiotu	Jednostka Organizacyjna					
Typ	Jednostka budżetowa					
Podtyp						
Dział						
Rozdział						
Kod województwa	10	Kod powiatu	14	Kod gminy	01	☒ Dane pobrano z API REGON

6. Obsługa samorządowych jednostek posiadających osobowość prawną (JOP)

Obsługa samorządowych jednostek posiadających osobowość prawną (jednostki kultury, samorządowe zakłady opieki zdrowotnej, pozostałe jednostki posiadające osobowość prawną) pozostaje bez zmian.

II. SJO BeSTi@

1. Dodanie jednostek

Wraz z przeprowadzeniem aktualizacji programu do wersji 7.039.00.16, jednostki widoczne dotychczas na liście, zostaną przeniesione do gałęzi **Zamknięte systemowo z końcem roku 2022**. Dla umożliwienia dalszej pracy w systemie należy ponownie zdefiniować jednostki.

Procedura ponownego dodania jednostek w systemie odbywa się w dotychczasowym trybie – poprzez wczytanie do systemu SJO BeSTi@ przekazanego z jednostki macierzystej **pliku XML** z danymi jednostki, wygenerowanego z poziomu systemu BeSTi@. Po wczytaniu pliku jednostki pojawią się na liście.

UWAGA! Przekazywane pliki XML muszą zawierać aktualne dane jednostki, pobrane w BeSTii z wykorzystaniem kreatora API REGON GUS.

2. Edycja jednostek

Operacje aktualizacji danych o jednostce (jednostkach), w tym ich usuwanie będą funkcjonowały jak do tej pory. Za wszelkie zmiany w obszarze słownika jednostek w systemie SJO BeSTi@ odpowiada jednostka nadrzędna (JST), która jest zobowiązana do przekazywania aktualnych informacji o jednostce (jednostkach) za pomocą plików XML, wygenerowanych z systemu BeSTi@.

III. BeSTi@/SJO BeSTi@ a programy finansowo księgowo

W związku ze zmianą wprowadzoną aktualizacją 7.039.00.16 dotyczącą m.in. ograniczenia możliwości edycji słowników jednostek organizacyjnych (pobieranie informacji o jednostkach budżetowych i zakładach budżetowych wyłącznie kreatorem z bazy danych GUS), wystąpiła konieczność zmiany w sposobie weryfikacji danych sprawozdawczych importowanych do systemu BeSTi@ za pomocą plików XML. W momencie wczytywania sprawozdań do BeSTii system będzie weryfikował importowane dane pod kątem zgodności numeru REGON jednostki organizacyjnej, typu sprawozdania, okresu sprawozdawczego i kodu TERYT. System nie będzie sprawdzał zgodności danych w polu **Nazwa jednostki**. Nie ma zatem potrzeby aktualizowania danych metrykowych jednostek w programach finansowo-księgowych i dostosowywania ich do zaktualizowanych nazw jednostek w systemie BeSTi@.